

Klimatická změna – nastavené legislativní cíle pro obce

JUDr. Tereza Snopková, Ph.D.

Ústav státu a práva AV ČR – Centrum pro klimatické právo a udržitelnost

Projekt: PODPORA RESILIENCE OBCÍ VŮČI KLIMATICKÝM ZMĚNĀM

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NĀRODNÍ
PLĀN OBNOVY

Ministerstvo životního prostředí

STĀTNÍ FOND
ŽIVOTNĪHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Centrum pro klimatické
právo a udržitelnost

Obsah příspěvku

- Strategické cíle EU / ČR
- Legislativa EU / ČR
- Cíle (práva, povinnosti) obcí

The European Green Deal

- nezávazný strategický dokument
- dotýká se všech sektorů hospodářství
- kromě snižování emisí se zaměřuje i na obnovu biodiverzity či obecně ochranu životního prostředí.
- strategické oblasti
  - příroda,
  - lesy,
  - cirkulární ekonomika,
  - udržitelnost,
  - budovy,
  - čistá energetika,
  - udržitelné zemědělství
- adaptace / mitigace

Zelená dohoda pro Evropu

Strategický dokument pro
naplnění klimatických cílů
2019

Evropský klimatický zákon

Právně zavazuje EU dosáhnout
klimatických cílů
2021

Fit for 55

Legislativní balíček opatření
k dosažení cíle pro rok 2030
2021 – vyjednává se dosud

Evropský klimatický zákon

EU se zavázala (s odkazem na Pařížskou dohodu)

- dosáhnout klimatické neutrality v roce 2050
- do roku 2030 snížit své emise skleníkových plynů o 55 % oproti roku 1990

Tento zákon je závazný pouze pro Unii jako celek – pro jednotlivé členské státy nestanovuje klimatické cíle ani neupravuje trajektorii k jejich dosažení.

Existují také rámcové klimatické zákony členských států.

CO JE FIT FOR 55

Soubor opatření pro přípravu dosažení 55% snížení emisí a současně **zajištění spravedlivé transformace** v celém hospodářství, společnosti i průmyslu.

ŠIRŠÍ KONTEXT FIT FOR 55

- **2019 Zelená dohoda pro Evropu**
Evropská unie se hlásí k cíli klimatické neutrality do roku 2050.
- **2020–2021 Evropský klimatický zákon**
Evropský parlament a členské státy schvalují právní závaznost klimatické neutrality do roku 2050.
Evropští lídři schvalují návrh Komise na průběžný cíl snížit emise o 55 % do roku 2030 (oproti roku 1990).
- **2021 Fit for 55**
Evropská komise vytváří návrh souboru opatření, která by měla zajistit snížení emisí o 55 % do roku 2030.

PRINCIPIY FIT FOR 55

Přiměřenost a účinnost opatření

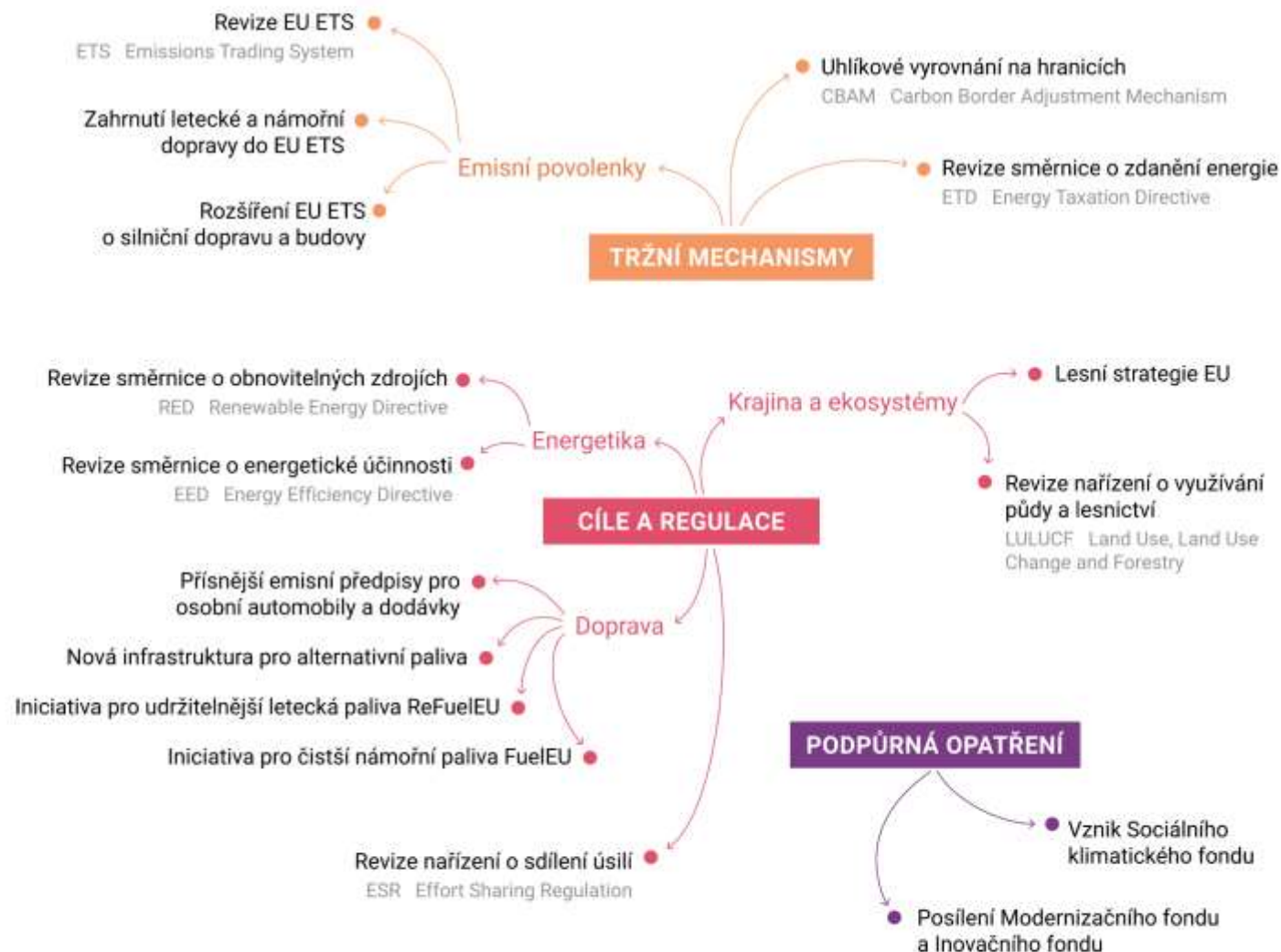
Široké využití tržních mechanismů a doplnění netržními opatřeními tam, kde by trh nefungoval efektivně.

Znečišťovatel platí

Pokud firmy nesou náklady spojené s dopadem svých emisí, jsou motivovány k zavádění čistých technologií.

Solidarita

Cílená a systematická podpora pro skupiny obyvatel, které mohou být opatřeními neúměrně zasaženy.

Legislativa EU – příklady – konkrétní požadavky

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Centrum pro klimatické právo a udržitelnost

- RED – směrnice o obnovitelných zdrojích
- Zákon o obnově přírody (Nature restoration law)
- Odpady, obaly
- ESG, taxonomie udržitelných činností
- Směrnice o energetické náročnosti budov (parkovací stání – dobíjecí body)

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Centrum pro klimatické právo a udržitelnost

Strategické cíle – národní úroveň

Ministerstvo životního prostředí

Hledání

Ministerstvo   Témata   Kontakty

English

🏠 → Ministerstvo → Pro média → Tiskové zprávy

MŽP aktualizovalo Politiku ochrany klimatu v ČR. Do roku 2030 budeme získávat třetinu energie z obnovitelných zdrojů a spotřebu snížíme o pětinu

06.02.2024

připomínkového řízení.

Ministerstvo životního prostředí připravilo aktualizaci základního dokumentu, který určuje cíle a strategii v ochraně klimatu. Aktualizovaná Politika ochrany klimatu v ČR (POK) přináší plán, který povede k zásadnímu omezení skleníkových plynů a dlouhodobě ke klimatické neutralitě do roku 2050. Aktualizovaný dokumentu mohou vyjadřovat o své budoucí roli odborová sdružení v rámci mezi

Klimatická neutralita 2050

Snížení emisí o 95%

2030 snížení o 55%

Podpora OZE

Konec těžby a spalování uhlí 2033

[Rozcestník](#)[Podnikání](#)[Zahraniční
obchod](#)[Ochrana
spotřebitele](#)[Energetika](#)[Stavebnictví
a suroviny](#)[Průmysl](#)[e-Komunikace
a pošta](#)[Úvodní stránka](#) / [Rozcestník](#) / [Pro média](#) / [Tiskové zprávy](#)

Aktualizace Státní energetické koncepce (SEK)

Publikováno: **7.2.2024**
Autor: Odbor komunikace 01400

Aktualizováno 8. 2. 2024

MPO vložilo do připomínkového řízení návrh aktualizace SEK

Vláda se bude poprvé od roku 2015 zabývat aktualizací SEK, kterou včera Ministerstvo průmyslu a obchodu vložilo do meziresortního připomínkového řízení. Hlavní výzvou je to, aby česká energetika prošla procesem dekarbonizace při zachování energetické bezpečnosti a konkurenceschopnosti. V krátkodobém horizontu to znamená přešlápnutí k sociálně přijatelnému odchodu od uhlí. Účelem koncepce je modelování

[Ministerstvo](#)[Úřední deska](#)[Pro média](#)[Tiskové zprávy](#)[Povinné informace](#)[Analytické materiály a
statistiky](#)

Klimatická neutralita 2050

OZE 36 až 44 %

Jádro z 18 % zvýšit na 32 až 42 % do roku 2050

Aktuálně

18. 10. 2023 13:33

Vláda schválila nový energetický a klimatický plán, pokračovat bude také reforma sociálních služeb

Tisková konference po jednání vlády, 18. října 2023.

Média centrum

Aktuálně

Očekávané události
Tiskové zprávy
Tiskové konference
Téma
Představujeme
Jednání vlády
Na pravou míru
Videa
Důležité dokumenty
Nepřehlédněte
Kontakty pro média
Akreditace pro média

Nepřehlédněte

Klimatická neutralita 2050
2030 snížení o 55%
Podpora OZE
Jádro
Ukončení uhlí

#PRAVONABUDOUCNOST

KLIMATICKÁ ŽALOBA ČR

Klimatická neutralita 2050

2030 snížení o a. 81 % b. 84 % nebo c. 89,76 % (podle různých metod výpočtu na základě tzv. uhlíkového rozpočtu)

KLIMATICKÝ ZÁKON: POJĎME MÍT V KLIMATU KONEČNĚ POŘÁDEK

„SPRÁVNÁ PÉČE O NAŠE MĚSTA A PŘÍRODU NÁS MŮŽE CHRÁNIT PŘED
VYSOKÝMI TEPLOTAMI A SUCHEM. Z EU DOSTANEME DO ROKU 2030
MNOHO PENĚŽ. VYUŽIJME JE DOBŘE, INVESTUJME DO UDRŽITELNOSTI
A PODPOŘME V TOM CO NEJVÍC OBCÍ.“

MIKULÁŠ PEKSA

KLÁRA KOČMANOVÁ

 MENU

- *Historie & budoucnost*
- *O co jde?*
- *Návrh zákona*
- *Důvodová zpráva*
- *FAQ*
- *Sleduj nás*

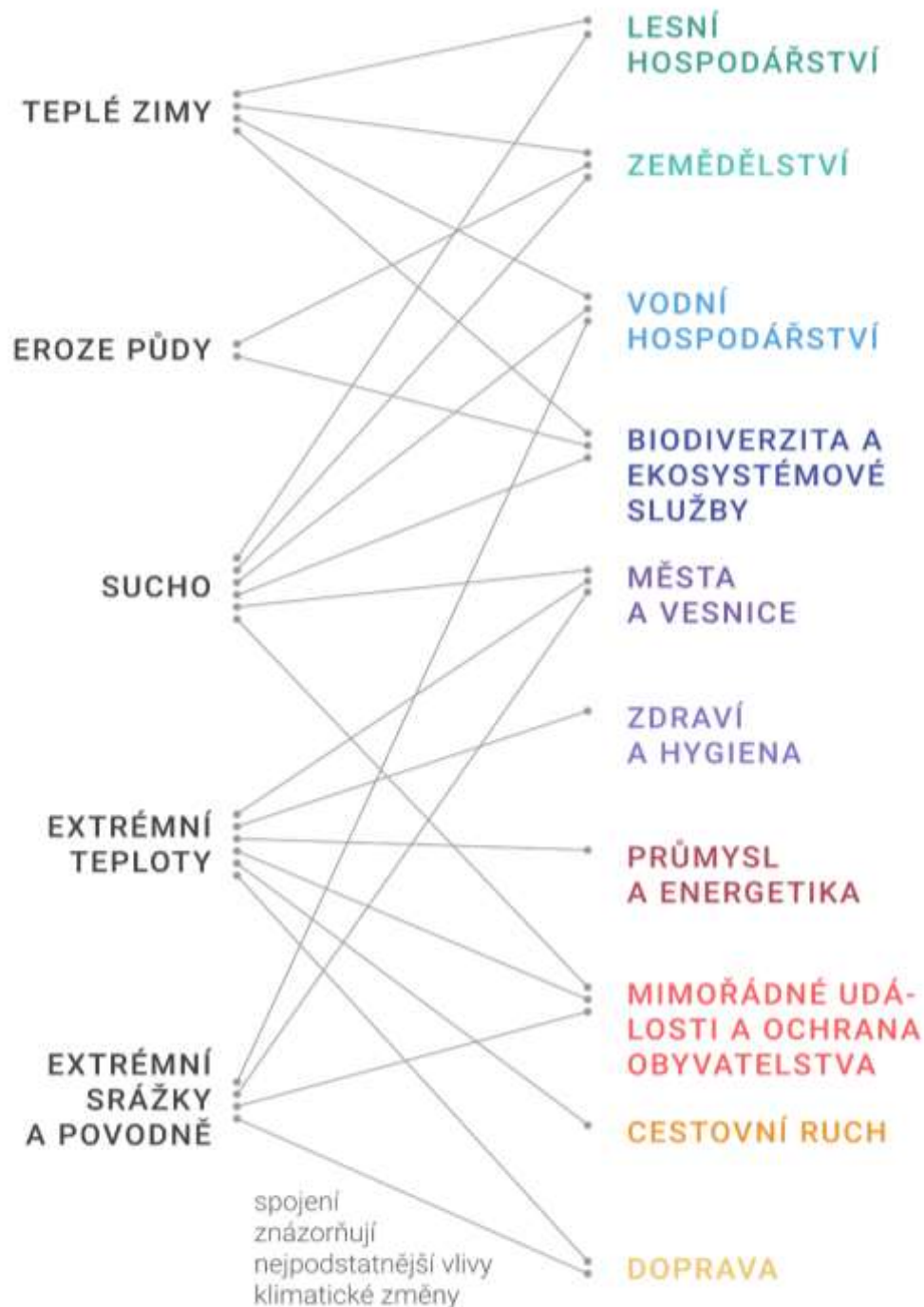
Klimatická neutralita 2050
2030 snížení o 65%

JAK ŠEL ČAS S KLIMATICKÝM ZÁKONEM

První workshop

Zahájení

Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR

1. aktualizace pro období 2021 – 2030

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Centrum pro klimatické
právo a udržitelnost

Legislativa ČR

- Lex OZE I, II, III
- Akcelerační zóny (?)
- Zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů, „liniový zákon“
- Zákon č. 53/2024 Sb., o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon)
- Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)
- Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech
- Zákon č. 283/ 2021 Sb., stavební zákon

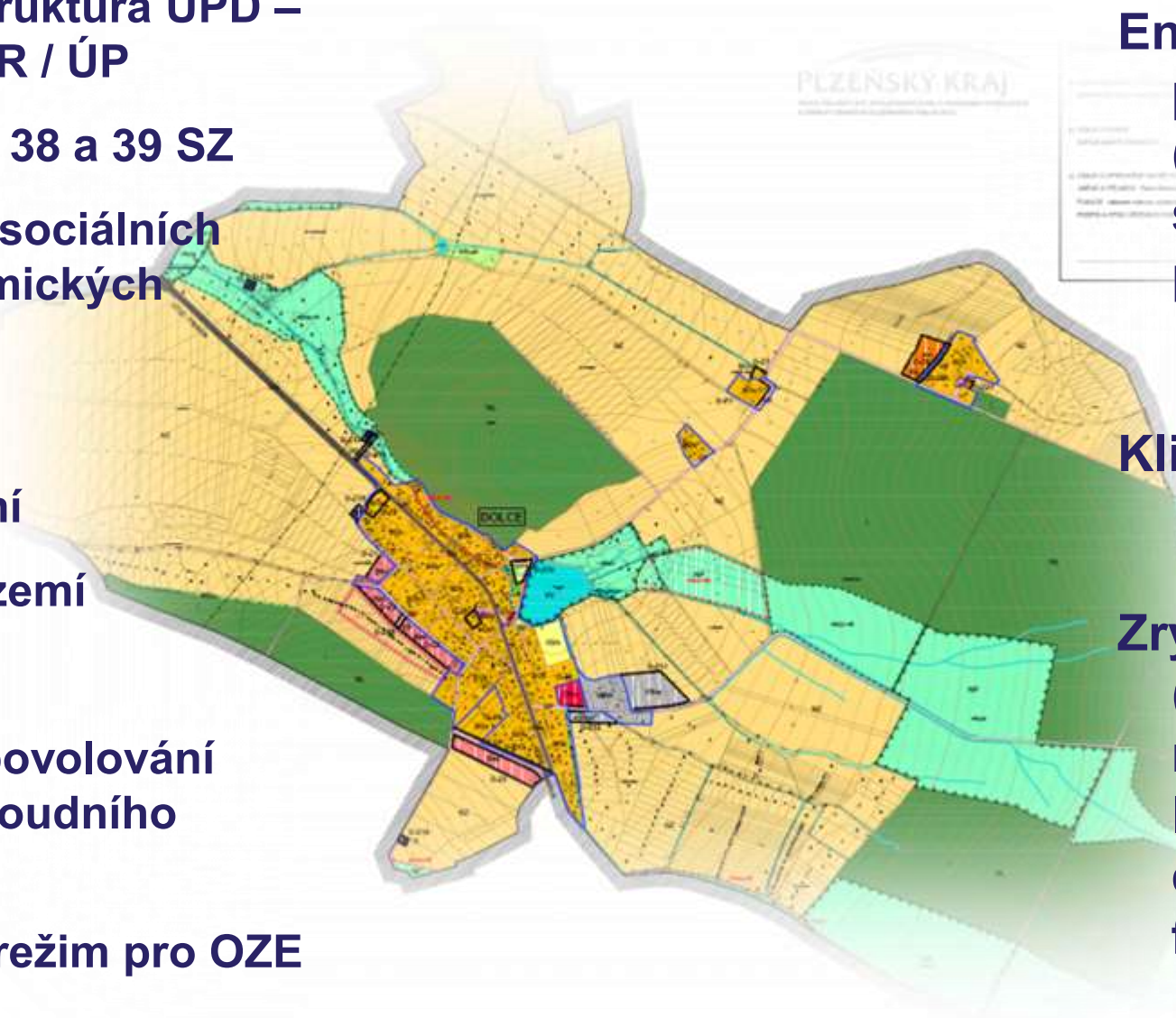
Účel stavebního zákona

zajistit integrovanou ochranu veřejných zájmů při územním plánování, povolování staveb a výstavbě a vytvářet podmínky pro udržitelný rozvoj území a zvyšování kvality vystavěného prostředí, architektury a stavební kultury

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Centrum pro klimatické právo a udržitelnost

- Hierarchická struktura ÚPD – PÚR / ÚRP / ZÚR / ÚP
- Cíle a úkoly v § 38 a 39 SZ
- K ochraně ŽP / sociálních potřeb / ekonomických aktivit
- Charakter území
- Nezastavěné území
- Nové schéma povolování (vč. odvolání, soudního přezkumu)
- Volný / vázaný režim pro OZE

Environmentální procesy (JES, závazná stanoviska, přezkum)

Klimatická linka

Zrychlovací linka (zrychlení, racionalizace, liberalizace digitalizace, fikce)

Obecní zřízení

---

§ 2

(1) ... Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

(2) Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též **veřejný zájem**.

§ 10

Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou

a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; ...

b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, ... k zajištění veřejného pořádku,

c) k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti,

d) stanoví-li tak zvláštní zákon.

§ 35

(1) Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost ..., a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

(2) ... Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro **uspokojování potřeb svých občanů**. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

§ 38

(1) Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o **zachování a rozvoj** svého majetku. Porušením povinností stanovených ve větě první a druhé není takové nakládání s majetkem obce, které **sleduje jiný důležitý zájem obce, který je řádně odůvodněn**. Obec vede účetnictví podle zákona o účetnictví.

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Centrum pro klimatické
právo a udržitelnost

Cíle na úrovni obcí / dotčení

- Konkrétní povinnosti (práva) pro obce
- Postavení obce ve správním řízení
- Rozhodovací pravomoc
- Kontrolní činnost

PŘÍMÉ

(NE)PŘÍMÉ

Univerzita starosty, Skanzen Veselý Kopec
23. 5. 2024

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Centrum pro klimatické
právo a udržitelnost

Závěr globální, regionální, lokální

Kontakt: tereza.snopkova@ilaw.cas.cz

Projekt: PODPORA RESILIENCE OBCÍ VŮČI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.